LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 13 d. Nr. 21RE-
(AG-577/02-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Remigijaus Kalašnyko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. skundą dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos įpareigojimo atlikti veiksmus. Trečiasis suinteresuotas asmuo – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo pripažinti, jog Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija) vilkino atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, susijusius su pareiškėjo 2026 m. vasario 4 d. kreipimosi (toliau – ir Kreipimasis) nagrinėjimu; pripažinti, kad Ministerija neišnagrinėjo pareiškėjo kreipimosi iš esmės; įpareigoti Ministeriją iš esmės išnagrinėti pareiškėjo Kreipimąsi bei papildomus raštus Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) bei pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį, motyvuotą ir išsamų atsakymą į juose keliamus klausimus; įpareigoti Ministeriją, vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – Kanceliarija) 2026 m. balandžio 24 d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) nurodytą pavedimą, pateikti atsakymo kopiją Kanceliarijai; prireikus įpareigoti Ministeriją pašalinti nagrinėjant pareiškėjo Kreipimąsi padarytus procedūrinius pažeidimus.

Pareiškėjas, be kita ko, paaiškino, kad pareiškėjo Kreipimąsi Kanceliarija perdavė Ministerijai nagrinėti pagal kompetenciją. Kreipimesi buvo keliami klausimai dėl nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, kultūros paveldo objektų nykimo priežasčių, institucijų veiksmingumo bei galimų teisinio reguliavimo trūkumų. Nepaisant to, per teisės aktuose nustatytus terminus Ministerija nepateikė pareiškėjui Kreipimosi nagrinėjimo iš esmės rezultato. Pažymėtina, kad Kanceliarija Ministerijai ne kartą priminė apie pareigą išnagrinėti pareiškėjo Kreipimąsi ir pateikti atsakymą. Tai patvirtina 2026 m. vasario 10 d. raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2026 m. kovo 4 d. raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Šiuose raštuose Ministerijos buvo prašoma išnagrinėti papildomus pareiškėjo Kreipimusis kartu su ankstesniais dokumentais; pateikti poziciją dėl teisinio reguliavimo tobulinimo tikslingumo nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo srityje; atsakyti į klausimus dėl kultūros paveldo apsaugos organizavimo, koordinavimo bei pavaldžių institucijų veiklos kontrolės; pateikti Ministerijos poziciją dėl galiojančio teisinio reguliavimo pakankamumo užtikrinant kultūros paveldo objektų valdytojų atsakomybę. Ministerijai nepateikus atsakymo bei nereagavus į pareiškėjo papildomus raštus (2026 m. vasario 17 d. Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2026 m. kovo 13 d. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), Kanceliarija 2026 m. balandžio 24 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* pakartotinai persiuntė Kreipimąsi su priedais ir paprašė Ministerijos išnagrinėti kreipimąsi bei

pateikti atsakymo kopiją Kanceliarijai. Be to, dėl galimo sisteminio viešojo administravimo subjekto neveikimo į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigą buvo pateiktas 2026 m. kovo 4 d. kreipimasis Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Nepaisant minėtų aplinkybių, iki skundo Komisijai pateikimo dienos nepateiktas oficialus, motyvuotas ir iš esmės pareiškėjo keliamus klausimus nagrinėjantis atsakymas. Be to, 2026 m. gegužės 27 d. elektroniniu paštu buvo atsiųstas trumpas pranešimas: „Prašome nesiųsti laiškų, kurie nėra adresuoti Kultūros ministerijai.“ Pareiškėjas pažymi, jog šiame pranešime nepateikta jokia pozicija dėl pareiškėjo kreipimesi iškeltų klausimų, nevertinamos nurodytos aplinkybės, neatsakoma į Kanceliarijos raštuose iškeltus klausimus ir nepateikiamas administracinis sprendimas, todėl laikytina, kad Ministerija pareiškėjo Kreipimosi iš esmės neišnagrinėjo ir neatliko jai pagal kompetenciją pavestų veiksmų.

Kreipimesi pareiškėjas atkreipė dėmesį į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų nykimo problemą Lietuvos regionuose ir prašiau ministerijos įvertinti nurodytas aplinkybes bei pateikti poziciją dėl galimų teisinio reguliavimo ir institucijų bendradarbiavimo problemų. Kaip vieną iš pavyzdžių pareiškėjas pateikė Kultūros paveldo departamento Panevėžio–Utenos teritorinio skyriaus veiklos teritorijoje esančių kultūros paveldo objektų būklę. Šiame skunde ši situacija minima tik kaip faktinis pavyzdys, iliustruojantis bendresnes kultūros paveldo apsaugos problemas ir poreikį ieškoti veiksmingesnių jų sprendimo priemonių. Iš Kanceliarijos dokumentų matyti, kad Ministerijai buvo perduotas pareiškėjo Kreipimasis ir ne kartą priminta apie pareigą jį išnagrinėti bei pateikti atsakymus į keliamus klausimus. Tačiau vietoje Kreipimosi nagrinėjimo pareiškėjui buvo pateiktas tik bendro pobūdžio elektroninis pranešimas, kuris nėra susijęs su Kreipimesi iškeltais klausimais ir nesudaro pagrindo laikyti, kad kreipimasis buvo išnagrinėtas iš esmės.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ) įpareigoja viešojo administravimo subjektus nagrinėti asmenų kreipimusis, laikytis išsamumo, objektyvumo, efektyvumo ir gero administravimo principų bei priimti motyvuotus sprendimus pagal savo kompetenciją. Pareiškėjas nurodo, jog Ministerija nepateikė atsakymo į pareiškėjo Kreipimąsi ir neįvykdė jai perduotų pavedimų išnagrinėti pareiškėjo keliamus klausimus. Taip pat nėra duomenų, kad būtų tinkamai sureaguota į Kanceliarijos raštus Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Pareiškėjas pažymi, jog ypatingą reikšmę turi Kanceliarijos 2026 m. balandžio 24 d. raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuriuo Ministerijos buvo paprašyta išnagrinėti pareiškėjo Kreipimąsi ir pateikti atsakymo kopiją Kanceliarijai. Atsakymo nepateikimas leidžia abejoti, ar buvo tinkamai įvykdyti Kanceliarijos pavedimai ir užtikrintas institucinis bendradarbiavimas viešojo administravimo srityje.

Atsakovė Ministerija atsiliepimu į pareiškėjo skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Ministerija, be kita ko, paaiškino, kad pareiškėjui buvo atsakyta į visus jo teiktus raštus ir susiklosčiusi situacija visais atvejais nagrinėta. Skunde nurodomi teiginiai, kad Ministerija nevykdo jai tenkančių pareigų, pažeidžia VAĮ įtvirtintus išsamumo, objektyvumo, efektyvumo ir gero administravimo principus laikytini deklaratyvaus pobūdžio, neatitinkančiais tikrovės ir abstrakčiais. Pareiškėjas aiškiai ir nedviprasmiškai nenurodo, kuo pasireiškė Ministerijos netinkamas veikimas ar neveikimas. Atsakovė pažymėjo, kad nuo 2024 m. lapkričio 7 d. Ministerijoje yra gauti 79 pareiškėjo raštai tokiu pačiu klausimu, taip pat dar 8 iš kitų valstybės institucijų persiųsti pareiškėjo kreipimaisi. Dėl didelio korespondencijos kiekio ir pasikartojančio jos pobūdžio galėjo susidaryti situacija, kai atsakymas į kurį nors konkretų pareiškėjo raštą nebuvo pateiktas atskirai. Vis dėlto į pareiškėjo keliamus klausimus iš esmės buvo atsakyta Ministerijos *(duomenys neskelbtini)*. Ministerijos vertinimu, nuolatinis ir sistemiškas Lietuvos bei tarptautinių institucijų įtraukimas į pasikartojantį susirašinėjimą tuo pačiu klausimu, nepateikiant naujų faktinių aplinkybių ar teisinių argumentų, peržengia įprastas teisės kreiptis į valstybės institucijas įgyvendinimo ribas. Toks elgesys lemia neproporcingą viešojo administravimo išteklių naudojimą, apsunkina institucijų funkcijų vykdymą ir

sudaro prielaidas nepagrįstai formuoti klaidinantį įspūdį apie Lietuvos Respublikos institucijų veiklą ir pačią valstybę.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad Krepimąsi Kanceliarija perdavė Ministerijai pagal kompetenciją. Atsakovė atkreipė dėmesį į tai, kad Ministerija neturi pareiškėjo minimo, š. m. vasario 4 d. Kanceliarijos persiųsto krepimosi. Ministerija atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas pateikė 2026 m. kovo 3 d. kreipimąsi, kur tarp adresatų net nebuvo Ministerijos. Kanceliarija, 2026 m. kovo 13 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* persiuntė Ministerijai pareiškėjo minėtą kreipimąsi į kurį Ministerija atsakė 2026 m. birželio 17 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl X. X. krepimųsi".

Atsakovė pažymi, jog Ministerija, atsakydama pareiškėjui į sistemingai teikiamus kreipimuisis ir skundus, vadovaudamasi VAĮ 10 straipsnio nuostatomis, minėtuose raštuose nurodė pagrindines faktines aplinkybes, pateikė teisinį pagrindą bei jo taikymo argumentus, aiškiai, nedviprasmiškai ir pakankamai išdėstydama priimtų sprendimų motyvus ir nurodė apskundimo tvarką. Taip pat pareiškėjui ne kartą buvo paaiškinta, kad Ministerijos atsakymai pagal kompetenciją yra informacinio pobūdžio raštai, kuriuose, atsižvelgiant į pareiškėjo keliamus klausimus, pateikiamas Kultūros ministerijos teisinis vertinimas pagal kompetenciją ir, esant pagrindui, pavedama pavaldžiai institucijai – Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) – atlikti tam tikrus veiksmus pagal kompetenciją, siekiant įvertinti pareiškėjo nurodytas aplinkybes. Remiantis tuo, darytina išvada, kad pareiškėjas iš esmės galėjo ir turėjo suprasti priimtų sprendimų faktinius ir teisinius pagrindus, jų priėmimo motyvus.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 24 punkte nurodoma, kad be kita ko, asmens prašymas ar skundas turi būti konkretus ir suprantamas. Atsižvelgdama į tai, Ministerija 2025 m. birželio 23 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2025 m. liepos 25 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* pareiškėją informavo, kad pakartotiniuose kreipimuose nepateikėte naujų faktinių aplinkybių ir nenurodė, kokias konkrečiai pareiškėjo teises ar teisėtus interesus Ministerija pažeidė. Be kita ko, pažymėtina, kad pagal VAĮ, viešojo administravimo subjektai veikia tik jiems teisės aktais suteiktos kompetencijos ribose ir negali perimti ar dubliuoti kitų institucijų funkcijų. Priešingu atveju, būtų pažeistas kompetencijų atribojimo principas ir viešojo administravimo teisėtumo reikalavimai. Taigi, Ministerija neatlieka patikrinimų, neteikia valdytojams reikalavimų, netraukia jų administracinėn atsakomybėn. Departamentas, kaip viešojo administravimo subjektas į pareiškėjo kreipimusis dėl neprižiūrimų kultūros paveldo objektų pagal Departamentui pavestą kompetenciją pareiškėjui atsakė 2026 m. kovo 2 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2026 m. gegužės 7 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl Jūsų kreipimosi". Atsižvelgdama į VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatą ir pritardama Departamento pateiktiems atsakymams, Ministerija nerengė dubliuojančių atsakymų. Be to, VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodyta, kad prašymas ar skundas nenagrinėjamas, kai paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas. Atsižvelgdama į tai, Ministerija atsakymą pareiškėjui pateikė tik po to, kai buvo priimtas Komisijos 2026 m. balandžio 3 d. sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)*, t. y. 2026 m. gegužės 19 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Ministerija atsakydama pareiškėjui nurodė, kad nagrinėjamu atveju dėl pastato, esančio *(duomenys neskelbtini)*, nustatyta, kad institucijos, kurių veiklos srityje galėjo būti padarytas viešojo intereso pažeidimas, pagal savo kompetenciją jau atlieka reikalingus veiksmus. Iš prie pareiškėjo 2026 m. kovo 4 d. kreipimosi pridėto Departamento 2026 m. kovo 2 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* matyti, kad pareiškėjas buvo informuotas apie Departamento atliekamus veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti minėto kultūros paveldo objekto išsaugojimą. Minėtame rašte Departamentas taip pat nurodė, kad ir toliau sistemingai renka duomenis apie trunkamojo pobūdžio pažeidimą. Departamento Kauno teritorinis skyrius 2026 m. sausio 15 d. aptariamo kultūros paveldo objekto valdytojui pateikė reikalavimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* iki 2026 m. balandžio 30 d. užtikrinti pastato apsaugą nuo drėgmės, apriboti pašalinių asmenų patekimą į jį ir stabilizuoti objekto

fizinę būklę. Departamento Kauno teritorinio skyriaus duomenimis, valdytojas šio reikalavimo neįvykdė, todėl 2026 m. gegužės 12 d. jam buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas, skirta 40 eurų bauda ir įteiktas naujas reikalavimas iki 2026 m. lapkričio 30 d. užtikrinti pastato apsaugą nuo drėgmės, apriboti pašalinių asmenų patekimą į jį ir stabilizuoti objekto fizinę būklę. Atsižvelgdama į tai, Ministerija mano, kad šiuo metu tikslinga sulaukti minėto reikalavimo įvykdymo termino pabaigos ir įvertinti jo įgyvendinimo rezultatus.

Be to, kas buvo nurodyta ir 2026 m. Ministerijos 17 d. atsakyme pareiškėjui, kad jo kreipimuose siūlomas baudų didinimas ir atsakomybės griežtinimas kultūros paveldo objektų valdytojams už šių objektų nepriežiūrą neatitinka šiuo metu Ministerijos formuojamos kultūros paveldo apsaugos politikos krypties. Ministerija laikosi nuostatos, kad kultūros paveldo išsaugojimo srityje prioritetas turėtų būti teikiamas prevencinėms priemonėms, švietimui, metodinei pagalbai bei informavimui apie galimybes gauti valstybės biudžeto finansavimą tvarkybos darbams ir kultūros paveldo objektų priežiūrai. Šiuo tikslu prie Kultūros infrastruktūros centro veikia FIXUS Mobilis – kultūros paveldo objektų prevencinės priežiūros iniciatyva, kuria teikiamos konsultacijos ir praktinė pagalba kultūros paveldo objektų valdytojams bei skatinama savalaikė ir tinkama kultūros paveldo objektų priežiūra. Pažymėtina, kad tiek pagal dabar galiojančią Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo redakciją, tiek nuo 2026 m. lapkričio 1 d. įsigaliojančią naują minėjo įstatymo redakciją, kultūros paveldo objekto valdytojo pareiga yra išsaugoti nekilnojamąją kultūros vertybę. Būtent valdytojas privalo prižiūrėti kultūros paveldo objektą, jo teritoriją, vietovę, laiku šalinti atsiradusius defektus ir apsaugoti statinius nuo neigiamo aplinkos poveikio; patalpose, kurių interjeras vertingas, palaikyti reikiamą mikroklimatą; laiku atnaujinti želdinius, šalinti savaime užaugančius augalus, teritorijoje šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius; istorinius želdynus – kultūros paveldo objektus prižiūrėti ir tvarkyti pagal kultūros ministro patvirtintą paveldo tvarkybos reglamentą, skirtą istorinių želdynų tvarkybai ir suderintą su Aplinkos ministerija (14 straipsnio 3 dalis). Be to, pagal įtvirtintą Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos teisinį reguliavimą (toks pat teisinis reguliavimas numatytas ir naujoje redakcijoje) būtent vertybės reikšmingumo lygmuo nustato kuriai valstybės institucijai atsakingai už kultūros paveldo apsaugą, šiuo atveju Departamentui (regioninis, nacionalinis lygmuo) ar savivaldos institucijai (vietinis lygmuo) yra pavesta pareiga vykdyti kultūros paveldo apsaugos kontrolę.

Ministerija tiek 2026 m. balandžio 24 d. rašte Nr. *(duomenys neskelbtini)*, tiek 2026 m. gegužės 19 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* aiškiai nurodė, kad pagal šiuo metu nustatytą ir galiojantį teisinį reguliavimą Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme kultūros paveldo apsauga nėra diferencijuojama pagal vietovės dydį ar urbanistinį kontekstą. Atsižvelgiant į tai, Ministerijos veiklos priemonės planuojamos horizontaliai, apimant visus kultūros paveldo objektus. Teisės aktuose nėra nustatyta „mažo miestelio“ apibrėžtis. Šiuo metu atskiro pasitarimo ar teisės aktų keitimo, orientuoto tik į mažų miestelių paveldo apsaugą, nenumatoma. Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 14 straipsnio 3 dalį už nekilnojamosios kultūros vertybės išsaugojimą atsako jos valdytojas nepriklausomai nuo objekto vietos. Šiame atsakyme išdėstyta pozicija apima ir Lietuvos regionuose esančius kultūros paveldo objektus. Kultūros paveldo apsaugos teisinis reguliavimas ir valstybės taikomos priemonės siejamos su objekto teisiniu statusu bei jo įrašymu į Kultūros vertybių registrą, o ne su vietovės dydžiu, urbanistiniu kontekstu ar objekto buvimu regione. Be to, planuodama strategines priemones ir finansinius išteklius, prioritetą pirmiausia teikia nacionalinio ir regioninio reikšmingumo kultūros paveldo objektams, tačiau tai nepaneigia pareigos teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti ir vietinio reikšmingumo kultūros paveldo objektų apsaugą, kuriai priskiriamas ir pastatas *(duomenys neskelbtini)*. Šio pastato savininkams yra suvaržyta disponavimo turtu teisė – turtui taikomas antstolių nustatytas areštas. Ši aplinkybė objektyviai apsunkina galimybes spręsti klausimus, susijusius su objekto valdymu, investicijomis ir ilgalaikiais jo tvarkybos sprendimais.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Kanceliarija atsiliepimu į pareiškėjo skundą paaiškino, kad 2026 m. sausio 26 d. Kanceliarijoje buvo gautas Ministrei Pirmininkei ir kitiems subjektams adresuotas pareiškėjo kreipimasis Nr. *(duomenys neskelbtini)* dėl kultūros paveldo apsaugos problemų. Kanceliarija, atsakydama pareiškėjui 2026 m. vasario 4 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* paaiškino Ministerijos kompetenciją, persiuntė jai nagrinėti pareiškėjo pasiūlymus dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo nurodytoje srityje ir prašė įvertinti jo tikslingumą bei atsakyti pareiškėjui, kartu priminė pareiškėjui, kokių veiksmų ėmėsi ir artimiausiu metu žada imtis Departamentas, reaguodamas į pareiškėjo pateiktą informaciją. Kanceliarijoje 2026 m. vasario 10 d. gautas pakartotinis pareiškėjo kreipimasis Nr. *(duomenys neskelbtini)* dėl tų pačių klausimų, adresuotas Komisijos pirmininkei, Ministrei Pirmininkei ir kitiems subjektams. Reaguodama į pareiškėjo kreipimąsi, Kanceliarija 2026 m. vasario 17 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* persiuntė jį pagal kompetenciją atsakyti Ministerijai, prašydama jį pridėti prie Kanceliarijos 2026 m. sausio 23 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir atsakant paaiškinti pareiškėjui, kokių veiksmų Ministerija kartu su pavaldžiomis įstaigomis pagal kompetenciją ėmėsi siekiant stabilizuoti nekilnojamojo kultūros paveldo objekto, esančio *(duomenys neskelbtini)* (toliau – objektas) būklę, pasisakyti dėl teisinio reguliavimo tobulinimo tikslingumo kultūros paveldo objektų išsaugojimo srityje ir atsakyti į kitus pareiškėjo iškeltus klausimus (dėl kultūros paveldo apsaugos organizavimo ir koordinavimo; pavaldžių institucijų veiksmų kontrolės). Atsakymo pareiškėjui kopiją prašyta siųsti Kanceliarijai. Kanceliarijoje 2026 m. kovo 4 d. gautas pakartotinis pareiškėjo kreipimasis Nr. *(duomenys neskelbtini)*, adresuotas Seimo kontrolierių įstaigos vadovei, Ministrei Pirmininkei ir kitiems subjektams. Jame prašoma ištirti, ar susidariusi situacija dėl objekto nelaikytina sisteminiu viešojo administravimo neveikimu; įvertinti, ar galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina realią nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojų atsakomybę ir priverstinį pareigų įgyvendinimą; pateikti Kultūros ministerijai rekomendacijas dėl teisės aktų pakeitimo ar naujo teisinio mechanizmo sukūrimo (pvz., laikinojo perėmimo, privalomųjų darbų organizavimo, specialaus fondo taikymo). Atsakydama į jį 2026 m. kovo 13 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Kanceliarija pakartotinai priminė, kokių veiksmų ji pagal kompetenciją ėmėsi spręsdama susidariusią situaciją, t. y. kad reaguodama į ankstesnius pareiškėjo kreipimusis paaiškino jam Vyriausybės, Ministro Pirmininko, Kanceliarijos kompetenciją, informavo jį apie viešojo intereso gynimo galimybes, nurodė, kokių veiksmų Vyriausybė ėmėsi stengdamasi mažinti biurokratizmą, persiuntė jo kreipimusis atsakingoms įstaigoms ir prašė išnagrinėti, Ministerijos prašė pateikti poziciją, ar šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojų atsakomybę ir pareigų vykdymą (atsakymo pareiškėjui kopiją prašė siųsti Kanceliarijai). Kanceliarijoje 2026 m. balandžio 23 d. gautas pakartotinis pareiškėjo kreipimasis Nr. *(duomenys neskelbtini)*, adresuotas Seimo Pirmininkei, Ministrei Pirmininkei ir kitiems subjektams. Jame Ministrės Pirmininkės prašoma įvertinti, ar Vyriausybė turi realių svertų išreikalauti, kad Ministerija laikytųsi įstatymų ir vykdytų Kanceliarijos nurodymus. Atsakydama į jį 2026 m. balandžio 27 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Kanceliarija persiuntė pareiškėjo kreipimąsi dėl negautų atsakymų nagrinėti ir atsakyti Ministerijai (atsakymo pareiškėjui kopiją prašė siųsti Kanceliarijai). Pažymėtina, kad Ministerija dėl visų pareiškėjo iškeltų klausimų pasisakė 2026 m. birželio 17 d. rašte Nr. *(duomenys neskelbtini)*.

Kanceliarija pažymėjo, kad nuo 2024 m. lapkričio mėn. Kanceliarija yra gavusi daugiau kaip 150 pareiškėjo kreipimųsi dėl objekto išsaugojimo ir su šiuo klausimu susijusių aplinkybių. Kreipimaisi buvo adresuoti Vyriausybei, Ministrui Pirmininkui, Vyriausybės kancleriui, Kanceliarijai, kartu ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms ir kitiems subjektams. Po 2026 m. balandžio 23 d. Kanceliarijoje gautuose Vyriausybei, Ministrui Pirmininkui, Vyriausybės kancleriui adresuotuose kreipimuose Pareiškėjas kėlė klausimus dėl: parlamentinės ir (ar) tarnybinės kontrolės atlikimo; patikrinimo dėl Ministerijai pavestų Vyriausybės pavedimų galimo nevykdymo inicijavimo; sklandesnio Ministerijos veiklos organizavimo nagrinėjant asmenų prašymus užtikrinimo; ministerijų veiklos koordinavimo

priemonių pakankamumo vertinimo nagrinėjamu atveju; kontrolės priemonių kultūros viceministrės atžvilgiu inicijavimo; Ministerijos įpareigojimo skubos tvarka, bendradarbiaujant su prokuratūra, inicijuoti procesus dėl objekto pardavimo viešajame aukcione arba per antstolį, atsižvelgiant į valdytojų išreikštą valią; Ministerijos įpareigojimo pateikti Seimui skubos tvarka svarstyti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pakeitimus ir kt. Pažymėtina, kad Kanceliarija, siekdama tinkamai reaguoti į pareiškėjo keliamus klausimus ir lūkesčius, kiekvieną kartą vertino pakartotinai gaunamų kreipimųsi (dažnai tais pačiais klausimais) turinį, pagal kompetenciją teikė atsakymus, papildomai aiškino Vyriausybės, Ministro Pirmininko, Vyriausybės kanclerio, Kanceliarijos ir kitų institucijų kompetenciją, jų įgaliojimų apimtį bei pasisakė dėl kitų pareiškėjo klausimų. Tais atvejais, kai kreipimuose buvo klausimų, nepriskirtinų Kanceliarijos kompetencijai, ji persiųsdavo juos nagrinėti kompetentingoms institucijoms, apie tai informuodama pareiškėją, vėliau papildomai domėdavosi jų nagrinėjimo eiga. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Kanceliarija laikosi pozicijos, kad, stengdamasi užtikrinti tinkamą pareiškėjo kreipimųsi nagrinėjimą, ji vadovavosi VAĮ nuostatomis, veikė pagal jai suteiktus įgaliojimus, laikėsi gero viešojo administravimo principų ir ėmėsi visų būtinų veiksmų pagal kompetenciją.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Ministerijos įpareigojimo atlikti veiksmus.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. kovo 4 d. kreipimesi „Dėl sisteminio teisinio reguliavimo nepakankamumo ir faktinio neveikimo užtikrinant nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą“ Nr. *(duomenys neskelbtini)* prašė ištirti, ar susidariusi situacija nelaikytina sisteminiu viešojo administravimo neveikimu; įvertinti, ar galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina realią nekilnojamojo kultūros paveldo valdytojų atsakomybę ir priverstinį pareigų įgyvendinimą; pateikti rekomendacijas Ministerijai dėl teisės aktų pakeitimų ar naujo teisinio mechanizmo sukūrimo (pvz., laikinojo perėmimo, privalomųjų darbų organizavimo, specialaus fondo taikymo).

Pareiškėjo 2026 m. kovo 4 d. kreipimąsi Kanceliarija 2026 m. kovo 13 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*„Dėl atsakymo į Jūsų kreipimąsi, susijusį su namo, esančio *(duomenys neskelbtini)* miestelyje, išsaugojimu ir kitais klausimais“ persiuntė Ministerijai.

Ministerija 2026 m. birželio 17 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl X. X. kreipimųsi“ pareiškėjui (rašto kopija pateikta Kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigai, Komisijai), be kita ko, nurodė, jog į pareiškėjo keliamus klausimus iš esmės buvo atsakyta Ministerijos *(duomenys neskelbtini)*. Be to, ne kartą paaiškinta, kad Ministerijos atsakymai pagal kompetenciją yra informacinio pobūdžio raštai, kuriuose, atsižvelgiant į keliamus klausimus, pateikiamas Ministerijos teisinis vertinimas pagal kompetenciją ir, esant pagrindui, pavedama pavaldžiai institucijai – Departamentui – atlikti tam tikrus veiksmus pagal kompetenciją, siekiant įvertinti pareiškėjo nurodytas aplinkybes. Remiantis tuo, darytina išvada, kad pareiškėjas iš esmės galėjo ir turėjo suprasti priimtų sprendimų faktinius ir teisinius pagrindus, jų priėmimo motyvus, pažymėtina ir tai, kad taip pat buvo tinkamai informuotas ir apie šių raštų apskundimo tvarką. Pažymėjo, jog Ministerija laikosi tos pačios pozicijos, kuri buvo išdėstyta 2025 m. liepos 25 d. rašte Nr. S-1514, kad pagal suformuotą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką vien aplinkybė, jog pareiškėjas nesutinka su ginčijamame rašte pateiktu teisės normų aiškinimu ar jų taikymu, nesudaro pagrindo laikyti tokį atsakymą neatitinkančiu VAĮ 10 straipsnyje nustatytų administracinių sprendimų priėmimo reikalavimų. Pažymėjo, kad Departamentas, kaip viešojo administravimo subjektas, į pareiškėjo kreipimusis dėl neprižiūrimų kultūros paveldo objektų pagal Departamentui pavestą kompetenciją atsakė 2026 m. kovo 2 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2026 m. gegužės 7 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Informavo, kad nagrinėjamu atveju dėl pastato, esančio *(duomenys neskelbtini)*, nustatyta, kad institucijos, kurių veiklos srityje galėjo būti padarytas viešojo intereso pažeidimas, pagal savo kompetenciją jau atlieka reikalingus veiksmus. Iš prie pareiškėjo 2026 m. kovo 4 d. kreipimosi pridėto Departamento 2026 m. kovo 2 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* matyti, kad pareiškėjas buvo informuotas apie Departamento atliekamus veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti minėto kultūros paveldo objekto išsaugojimą. Minėtame rašte

Departamentas taip pat nurodė, kad ir toliau sistemingai renka duomenis apie trunkamojo pobūdžio pažeidimą. Departamento Kauno teritorinis skyrius 2026 m. sausio 15 d. aptariamo kultūros paveldo objekto valdytojui pateikė reikalavimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* iki 2026 m. balandžio 30 d. užtikrinti pastato apsaugą nuo drėgmės, apriboti pašalinių asmenų patekimą į jį ir stabilizuoti objekto fizinę būklę. Departamento Kauno teritorinio skyriaus duomenimis, valdytojas šio reikalavimo neįvykdė, todėl 2026 m. gegužės 12 d. jam buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas, skirta 40 eurų bauda ir įteiktas naujas reikalavimas iki 2026 m. lapkričio 30 d. užtikrinti pastato apsaugą nuo drėgmės, apriboti pašalinių asmenų patekimą į jį ir stabilizuoti objekto fizinę būklę. Atsižvelgdama į tai, Ministerija mano, kad šiuo metu tikslinga sulaukti minėto reikalavimo įvykdymo termino pabaigos ir įvertinti jo įgyvendinimo rezultatus. Pažymėjo, kad pareiškėjo kreipimuose siūlomas baudų didinimas ir atsakomybės griežtinimas kultūros paveldo objektų valdytojams už šių objektų nepriežiūrą neatitinka šiuo metu Kultūros ministerijos formuojamos kultūros paveldo apsaugos politikos krypties. Ministerija laikosi nuostatos, kad kultūros paveldo išsaugojimo srityje prioritetas turėtų būti teikiamas prevencinėms priemonėms, švietimui, metodinei pagalbai bei informavimui apie galimybes gauti valstybės biudžeto finansavimą tvarkybos darbams ir kultūros paveldo objektų priežiūrai. Šiuo tikslu prie Kultūros infrastruktūros centro veikia FIXUS Mobilis – kultūros paveldo objektų prevencinės priežiūros iniciatyva, kuria teikiamos konsultacijos ir praktinė pagalba kultūros paveldo objektų valdytojams bei skatinama savalaikė ir tinkama kultūros paveldo objektų priežiūra. Ministerija, planuodama strategines priemones ir finansinius išteklius, prioritetą pirmiausia teikia nacionalinio ir regioninio reikšmingumo kultūros paveldo objektams, tačiau tai nepaneigia pareigos teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti ir vietinio reikšmingumo kultūros paveldo objektų apsaugą, kuriai priskiriamas ir pastatas *(duomenys neskelbtini)*. Šio pastato savininkams yra suvaržyta disponavimo turtu teisė – turtui taikomas antstolių nustatytas areštas. Ši aplinkybė objektyviai apsunkina galimybes spręsti klausimus, susijusius su objekto valdymu, investicijomis ir ilgalaikiais jo tvarkybos sprendimais.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Atitinkamai, Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

Pagal LVAT praktiką, savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka savo veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti, tokiu atveju paprastai iš esmės yra skundžiamas tam tikras institucijos neveikimas (žr., pvz., 2018 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-849-968/2018; kt.). Viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (žr., pvz., LVAT 2012 m. sausio 13 d.

nutartį administracinėje byloje Nr. AS602-84/2012; 2020 m. liepos 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1639-520/2020; kt.).

LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (nagrinėjamu atveju Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas (žr. pvz., LVAT 2017 m. lapkričio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1257-602/2017). Administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (žr., pvz., LVAT 2026 m. sausio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-548-1047/2026).

Įvertinusi tai, kad pasirengimo bylos nagrinėjimo metu Ministerija savo iniciatyva pašalino trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, t. y. Ministerija 2026 m. birželio 17 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl X. X. kreipimųsi“ pateikė pareiškėjui atsakymą į jo Kreipimąsi, Komisija daro išvadą, jog pareiškėjo materialinis suinteresuotumas ir ginčo dalykas išnyko.

Pastebėtina, kad nors pareiškėjui į Kreipimąsi buvo atsakyta praleidus teisės aktuose nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, tačiau pagal LVAT praktiką, Ministerijos padarytas procedūrinis pažeidimas nepaneigia aplinkybės, kad pareiškėjo skundas buvo išnagrinėtas ir į jį pateiktas atsakymas. LVAT dėl procedūrinio termino sprendimo priėmimui yra nurodęs, kad viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą (žr., pvz., 2025 m. spalio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-884-1188/2025).

Taigi, įvertinus nurodytą teisinį reguliavimą, faktines aplinkybes ir LVAT praktiką, Komisija sprendžia, kad Ministerijai pateikus pareiškėjui atsakymą į jo Kreipimąsi, tenkinti pareiškėjo 2026 m. birželio 15 d. Komisijai pateikto skundo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl LR kultūros ministerijos neveikimo ir vilkinimo atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus“ nėra pagrindo. Atsižvelgiant į tai, Komisija neturi pagrindo priimti sprendimo dėl pareiškėjo galimai pažeistų teisių gynimo, todėl jo skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai Eglė Bilevičiūtė

Remigijus Kalašnykas